

Makineleşme ve Korkularım

Bilimin birçok konuda yardımcı olduğunu; fakat bunun yanında birtakım zararları olduğunu da düşünüyorum. Kesinlikle bilime, bilimin getirdiklerine karşı değilim. Fakat ülkemiz hızla makineleşiyor. Makineleştikçe de insan gücüne değil, makine gücüne ilgi artıyor. İnsanlar makinelere yöneliyor. Artık insanların bile klonlanacağı tartışılıyor. 2050 yılında nüfusumuz 9 milyar olacaktı. Peki hâlâ neden insan klonlama gereği duyuyoruz. Ben bilimin daha yararlı şeylere kullanılmasını isterim. Örneğin, trafik kazaları olmadan önce arabaların sürücüyü hatalı harekette bulduğuna ve durması gerektiğine dair uyarıda bulunan bir cihaz yapılmasına ya da sağlık sorunu yaşayan insanların, ilaca gerek kalmadan bir cihaz sayesinde her türlü sorunlarının çözülmesini istiyorum. Belki bu dediklerim için uğraş gerekiyor; ama insan klonlamayı bile beceren insan bu dediklerimi de çözümlenecektir. Bir de korkum var: Yaşadığım ülkede, insanların değil, robotların yaşayacağı düşüncesi beni çok tedirgin ediyor. Sizleri bir de soruyla tartışmaya davet ediyorum: Bu hızla ilerleyen makineleşme sizleri de korkutuyor mu? Yanıtınız "evet"se, korkularınızı paylaşın, birlikte çözümler üretilim.

Gökçen Ceylan-Antalya

Zamana Yolculuk

Zaman kimilerine göre, kendi üstüne doğru dönen, geleceğe ve geçmişe uzanan sonsuz sarmal yapıdır. (Zaman akımı, salyangozun eğri sarmal çizgileri gibi kendi üstüne bükülüp kapanarak sonuza uzanan çizgiler midir?) Zamanı daha iyi tanımlayabilmek için, bir kutu içindeki bir film rulosunu düşünün. O ruloda birbirinden ayrı kareler (zaman çerçeveleri) içinde görüntüler vardır. Tüm zamanları içine alan "sonsuz şimdi"ye bir rulo halinde baktığımızda, böyle ayrı ayrı zaman dilimi çerçevelerinin olduğunu görmek kolaydır. Bununla birlikte, eğer onlardaki sürekliliği anlamak isterse, dördüncü boyutta duran, bu üç boyutlu film rulosunu bir projektörden geçirmek zorundasınız. Böylece dördüncü boyut üstünde hareket eden bilincinizin bir tür projektör olduğu söyleyebiliriz ve o film kareleri ister geçmişimize, ister bu yaşamımıza, isterse gelecekteki görüntülere ait olsun, o film rulosundaki karelerden birine her ne zaman bakarsanız, o çerçeve içindeki donmuş resmi görebilirsiniz. Ancak sürekliliği görmek isterseniz, film rulosundaki her bir karenin birbiri ardına, başından sonuna dek, dördüncü boyut doğrultusunda ilerleyen bilincimizin üstüne yansıtılarak göz önünden geçirilmesi gerek. Fakat zaten tüm zaman karelerinin (zaman dilimleri) hepsi o film rulosunda vardır.

Eğer bu gerçekten böyleyse, bu konuda bilgisi olan kişilere yönlendireceğim bir soru var. Telsize

benzer bir makine yaptığımızı düşünün. Bu makine öyle ki, geçmiş ve gelecekteki kendi dalgalarını yakalayabiliyor. Yani bir bakıma makinenin frekansları dördüncü boyutta dolaşabiliyor. Bu makineyi çalıştırıyoruz ve bizim gelecekte var olan karemizden bir sinyal bekliyoruz. Ben yalnızca beklediğimiz için bir sinyal alamayacağımızı düşünüyorum. Diğer taraftan, geçmişe bir sinyal gönderdiğimizizi farz edin. Geçmişteki biz, sinyali aldığımızda makineyi kapatır ve gönderme yaptığımız zaman içerisinde makineyi kapalı tutarsak eski biz yine sinyali almış olur mu? Ve biz bu sayede film rulosundaki kareleri de değiştirmiş oluruz. Ama diğer karelere ne olur?

Sizce de öyle mi bilmiyorum; ama, burada birkaç paradoks var. Bunları çözmeme bana yardımcı olun. Forum'a yanıtlarınızı gönderin.

Cihan Oktay-İstanbul

Eğitim Şart

Ne yetiştirdiğimizin farkında mıyız? Çocuklarımızdan söz ediyorum. Geleceğimizin güvencesi olan sağlıklı bireyler yetiştirmek için bulunduğumuz özveriler ne acaba? Sizce, çocuğun gelişimi için düzenli sağlık kontrollerini, aşısını yaptırmak, beslenmesine harfi harfine uymak yeterli mi?

Eğitim seviyesi düşük ailelerin çocuklarının gelişimine baktığımız zaman seyredeceğimiz görüntü hiç de iç açıcı değil. Eğitim seviyesi derken sakın yanlış anlaşılmasın; diplomadan söz etmiyorum. Lisans diploması olup da hâlâ birşeyler kazanamamış çok insan var.

Okul öncesi dönem, hayata meraklı gözlerle bakan bir çocuğun dilinin bağının çözülme başladığı, bireyin gelişim filizleri vermeye başladığı dönemdir. Aileye düşen temel sorumluluksa, bireyin bedensel gelişiminin yanında en az bunun kadar zihinsel gelişimine de önem vermesidir.

Ailelerin yetiştirmek istediği ideal çocuk, "uslu çocuk"tur. Acaba "uslu" derken, kaç kişi bunu gerçek anlamda kullanıyor? Adı üstünde, "us" akıllı demek. Akıllı çocuk. Akıllı, yeri ve zamanı gelince çok iyi kullanan, aktif, pratik, fikirlerini söyleyebilen, hakkını arayabilen çocuk, uslu çocuk oluyor mu? Ama öyle değil. Uslu çocuk, tüm gelişim şevki kırılmış, gelişim filizleri budanmış, sessizce oturan, ağızdan laf çeke çeke alınan, her şeyi olduğu gibi kabul eden, içe kapanık, utangaç çocuklar için kullanılıyor. Öğretmenlerin bir kısmı da, bu şekilde uslu çocuk istemezler mi? (Ne işlerine yarayacaksa? Herhalde onlara hakim olmak daha kolay.)

"Uslu çocuk" nasıl yetiştirilir? Çok basit. Anne-baba ya da herhangi birisi olarak çocuğun soru sorma özelliğini köreltirsiniz, yaptığı bir hatayı an-

layışla karşılamaz, sürekli eleştirir, azarlarsınız ve hatta yaptığı hatadan dolayı başkalarının yanında utandırır, kırsarsınız; merak ettiği için oyuncağını söktüğünden dolayı tokat atarsınız; fikirlerini söylemesine izin vermezsiniz, böylece çözülmeye başlayan dil bağlarını kördüğümle bağlarsınız. Sonuçta da nurtup gibi, uslu çocuğunuz olur! Bir de şu var: Çocuğunu bakışlarıyla yönlendirmeyi bir hüner sanan babalar vardır. Disiplinin kaynağı saygıdan değil de, korkudan olursa ne kadar sürekli olur, yorumu sizlere bırakıyorum. Korku etkeni ortadan kalkınca, ne saygı kalır, ne de disiplin.

Kendini gerçekleştirememişliğin ezikliğini ve gördüğü cezalara karşı küçük bedenini saran hata yapma korkusu çocuğun girişimciliğini kırar. Pasifleştirir ve zihinsel gelişimini olumsuz etkiler; yani engeller.

Öğretmenlere de bu konuda birtakım sorumluluklar düşüyor. Yapılan veli toplantılarında bu konuda aileler bilinçlendirilirse, o çocukların içindeki hapsedilmişlik potansiyelini harekete geçirebiliriz.

Lütfen çocuklarımıza değer verdiğimizizi duyumsatalım. Beyinlerinde yanan tazecik ışıkları söndürmeyelim. Bırakalım bir hata da onlar yapsın. Utandırmayalım. Kalpleri kırılacağına, oyuncakları kırılmasın. Onlardan normal davranışlar bekleysek, onlara hiç "çocuk" diyebilir miydik?

Mehtap Sertkaya

GÜ. Kastamonu Eğitim Fak. Fen Bilgisi Öğ.

Anabilim Dalı

Kastamonu

Türkiye'de Bilim

Türkler eskiden bu yana çeşitli aletler icat etmiş ve uygarlığın gelişimine beşiklik etmişlerdir. Uygar insan, Türklerin gözünde her zaman için, bir şeyler yaratmaya çalışan insandır. Fakat son yıllarda Türkiye'de yaşayan zeki, akıllı ve çalışkan kimselere bilim adamı olma olanağı sağlanamamaktadır. Bilim adamı olmak isteyen yetenekli kişiler, Avrupa, Amerika ve diğer devletler tarafından kendilerine çekilmişlerdir. Yaşadığımız çağda, Türkiye ne yazık ki bu değerli insanları kaybetmekte ve sahip çıkamamaktadır.

Bizler, yani yeni nesil, beyin göçünü engellemek için, irademizi güçlü taşlarla örüp, ülkemizin, halkımızın, bilimin ve uygarlığın yılmayan savunucuları olmalıyız. Bunun da ilk adımı, çok çalışmaktır.

Öznur Buran-Manisa

Düzeltilme: 436. sayı, Forum'da mektupları yayımlanan okuyucularımızın fotoğraflarında kayma olmuştur. Okuyucularımız Ulvi Çukur, Metin Bayatlı ve Umut Yirmibeşler'e ait fotoğraflar yukarıda belirttiklerimiz gibidir. Düzeltiriz.

Değerli Okurlar, görüşlerinizi

400 kelimeyi geçmeyecek biçimde ve fotoğrafınızla birlikte "TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi, Forum Köşesi, Atatürk Bul. No:221 Kavaklıdere- Ankara" adresine gönderebilirsiniz. Görüşler aktarılan 3. şahısları suçlayıcı ifadelerden kaçınılmasını rica ederiz. Forum'da ve Serbest Kürsü'de yayımlanan okuyucu görüşleri Bilim ve Teknik dergisini bağlamaz. Forum köşesine aşağıdaki telefon ve faks numaralarıyla da erişebilirsiniz: Tel: (312) 468 53 00 / 1067 (Gülün Akbaba) Faks: (312) 427 66 77